

Фолбинга бориш - оғир гуноҳ

Image not found or type unknown

11:35 / 05.07.2019 7511

يَلْعَنُ الْمَاسِيَةَ وَالصَّلَاةَ وَيُرْحِلُ اسْلَالَ دَاوُدَ وَرَحَّسَ لِمَرْحِ يَدِّهِ هَلْ لُدْمَحَلَا
يَلْعَنُ وَيُدَلِّ اَدَهْ عَرَّشِ بَعْفَارَعَلَاوَةَ نَاهَكَلَا نَمُهُ تَمُّ رَدَّحِ يَدِّهِ هَلْ لُدْمَحَلَا
نُيَدِّهِ مَوِي يَلِّ نَاسِحَابُ مُهُ عَبَّتْ نَمُو، نُنِي عِبَاتِلَاوَهُبَاخْصَاوَهُلَا

Бугунги кунда ўзларини турли хил жозибадор номлар билан атаб, одамларни тўғри йўлдан оғдириш билан шуғулланаётганлар ҳамда уларнинг найрангига учаётганлар, афсуски, кундан-кунга ортиб бормоқда. Бу имтиҳон дунёда ҳаётнинг паст-баландларига бардош қилмайдиган баъзи имони заиф кишилар турли хил важлар билан фолбинларга мурожаат қилиб, уларнинг бозорини ривожланишига сабабчи бўлмоқдалар.

Шунинг учун ҳам “фолбинлик”, “сеҳр-жоду” тушунчалари, шариатимизнинг унга бўлган муносабатини ўрганиб чиқишимиз мақсадга мувофиқдир.

Уламолардан Имом Бағавий: “Фолбин – турли ишларнинг сабабларини билишини, йўқолган нарсанинг қаерда турганини, ўғирланган нарсани ким ўғирлагани каби нарсаларни билишини даъво қилувчи шахсдир”, – дейдилар. Ваҳоланки, тақдирни билиш ва келажакда бўладиган ишларни ёки уларни ўзгартириш фақатгина Аллоҳнинг қўлида бўлиб, ҳеч бир зот Аллоҳнинг ёзган тақдирини ўзгартиришга қодир эмас. Келажакни ҳам, инсонлар тақдирини ҳам фақат Аллоҳ таоло билиши, ғайб сирларидан ҳеч ким, фаришталар, жинлар, ҳатто дўстларини (валийларни) ҳам хабардор этмагани ҳақида Қуръони каримда кўп бора такрорланган:

هُلِّلِ الْبَيْتِ لِمَنْ يَشَاءُ وَالْأَسْمَاءُ لِلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عِزَّتِي الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ

“Айтинг: “Аллоҳдан бошқа осмонлар ва Ердаги бирор кимса ғайбни билмас” (Намл сураси, 65-оят).

أَمْ وَجْهَ اللَّهِ الْأَوْبَارِ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عِزَّتِي الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ
الْوَبْطَارِ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عِزَّتِي الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ
نَبِيِّكُمْ بَأْسًا

“Ғайб (яширин иш ва нарсалар) калитлари Унинг ҳузуридадир. Уларни Ундан ўзга билмас. Яна, қуруқлик ва денгиздаги нарсаларни (ҳам) билур. Бирор япроқ (узилиб) тушса (ҳам) уни билур. Ер зулматлари (қаъри)даги уруғ бўлмасин, хўлу қуруқ бўлмасин, (ҳаммаси) аниқ Китоб (Лавҳул-маҳфуз)да (ёзилган)дир” (Анъом сураси, 59-оят).

Бошқа бир оятда Аллоҳ таоло Пайғамбар алайҳиссаломга шундай дейишларини буюради:

مَنْ لَعَنَّا تَنْكُرًا وَلَا وَهْلًا لَأَشْرًا أَلِ الْأَرْضِ وَالْأَعْفَانِ يَسْفَنُ لِكُلِّ مَأْمُورٍ
رِيَشًا وَرِيْدًا أَلِ الْأَنْبِيَاءِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ
نُونًا مَوْجًا

“Айтинг (эй, Муҳаммад!): Аллоҳ хоҳлаганидан ташқари ўзим учун (бирор) фойда ва зарар (келтириш)га эга эмасман. Агар ғайб (илми)ни билсам эди, хайрли ишларни кўп қилган бўлур эдим ва менга ёмонлик (ҳам) етмаган бўлур эди” (Аъроф сураси, 188-оят).

Демак, бу дунёда бирор кимга зарар ёки фойда келтиришга, яъни келаятган балони қайтариш ёки кимнидир бахтли қилишга улар қодир

Баъзи туппа-тузук кишилар ҳам “Ишонмаймиз-у, лекин шундай бўлса ҳам бир бориб қўяверайлик-чи” деб, фолбинлар ҳузурига бораверишади. Бу иш ҳам мутлақо нотўғри. Мўмин киши шариатимизда қайтарилган ишлардан узоқда юриши лозим. Фолга ишонмай туриб, фолбиннинг ҳузурига чора излаб бориш ҳеч бир соғлом ақлга тўғри келмайди. Расулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا مَا لَا تَعْلَمُوْنَ اِنَّهٗ كَانَ عِنْدَ رَبِّكَ عِلْمٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ
هَلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا مَا لَا تَعْلَمُوْنَ اِنَّهٗ كَانَ عِنْدَ رَبِّكَ عِلْمٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

هَلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

(ههنع هلللي اضري كل الامم نب سن نع ي ن ارب ط ل ا م ا ل ا ه ا و ر)

“Ким фолбинга бориб, унинг гапига ишонса, Мухаммад саллаллоҳу алайҳи васалламга нозил бўлган нарсадан ажрабди. Ким унинг ҳузурига келса-ю, гапига ишонмаса, қирқ кеча намози қабул бўлмайди” (Имом Тобароний ривояти).

Ҳақиқий мўмин учун қирқ кунлик эмас, бир маҳал намозининг қабул бўлмай қолиши – улкан мусибатдир. Бу мусибат фақатгина фолбинга бориб, ундан бир нарса ҳақида сўрашнинг жазосидир. Унинг айтганига ишонадимми-йўқми, бунинг фарқи йўқ. Аммо ким фолбинга бориб, унинг айтганини тасдиқласа, имонига путур етган бўлар экан. Бундан Аллоҳнинг Ўзи асрасин!

Ҳозирги пайтда фол очишнинг турлари сон-саноксиз бўлиб кетди. Карта билан, қушларга хат торттириш билан, қўлнинг кафтига қараб туриб, суратга қараб ва ҳоказо... Буларнинг ҳаммаси куфр ишлардир.

Сеҳр, фолбинлик, илгирлик каби амалиёт билан шуғулланишнинг ҳар қандай тури ҳаром ҳисобланиб, уни ўрганиш, ўргатиш ва шуғулланиш қатъиян тақиқланган.

Ҳанафий мазҳабининг муҳаққиқ уламоларидан бири Муҳаммад Амин Ибн Обидин раҳимаҳуллоҳ фолбинликнинг ҳукми ҳақида батафсил тўхталиб ўтиб, қуйидагича хулоса қилади:

مَسْقِنًا اِذْ لَفَّ عَفْلًا تَحْمِيْهِ وَبِابٍ سَابِغِيْ عِلْمٍ فَرَعَمَ يَغْدِيْ نَمَنَ هَاكُلًا نَّاصِحًا لِّاَوْ
رِفْكَ لِبَابٍ مَّهْقٍ دَصْمٌ يَلَعُ وَمَهْيَلَعٌ مُؤَكِّحٌ، اَعْرَشَ مُؤَمِّدٌ لُّكُلًا و... دِدَعَتْ مِعَاوَنًا يَلِي
يَفُوْهُ هَقِيْ دَصْتَوْنَهَا كِلَلًا نَايْتَابٌ وَبِيْ عِلْمٍ لِمَلْعَاءِ دَابُّ رُفْكَ يَفُوْهُ
يَايِيْ نَجَلًا رَابِحًا نَعْرُبُخًا اَنَّا وَاتَّقُوْرَسَمَلًا مَلْعَاءًا اَنَّا هَلْ وَقُبُّ رُفْكَ يَفُوْهُ : هِيْ نَاخِرَاتُ تَلَلَا

“Хулоса қилиб айтганда, фолбин – турли воситалар билан ғайбни билишини даъво қиладиган шахсдир. Воситаларнинг турларига қараб, улар ҳам ҳар хил бўлади... Шариатда уларнинг барчаси қораланган. Фолбинлар ва уларни тасдиқлаганларга “кофир” дея ҳукм қилингандир. “Баззоийя”да: “Киши – ғайб илмини даъво қилиши билан ва фолбиннинг олдига бориб, сўзини тасдиқлаши билан кофир бўлади”, – дейилган. “Татархонийя”да: “Фолбин “Ўғирланган нарсаларни биламан” дейиши, “Жинларнинг менга айтган хабарларини сизларга етказаман” дейиши билан кофир бўлади”, – дейилган” (“Раддул-мухтор”, 16-жуз, 310-бет).

Бугунги кунимизда ҳам айнан сеҳр ва фолбинлик каби иллатлар туфайли одамлар орасида фитна пайдо бўлиб, эр-хотин, ака-ука, опа-сингил, қўни-қўшни, овсинлар ўртасида шубҳа, гумон аралашиб, оқибатда қариндош-уруғ, қўшничилик ришталарига путур етмоқда.

Бугунги кунда мунажжимлар башоратига қараб иш режалаштирадиган, уларнинг башоратларига ишониб, ўз ҳаёт тарзини олиб борадиган кишиларнинг борлиги ачинарли ҳол, албатта. Бу борада Ибн Аббос разияллоҳу анҳумодан шундай ривоят қилинади:

“Ким юлдузлар илмининг бир бўлагини ўрганса, у сеҳр илмининг бир бўлагини ўрганган бўлади. Қанча (юлдузлар илмини) кўп ўрганса, шунча (сеҳр илмини) кўп ўрганган бўлади”(Имом Абу Довуд, Имом Ибн Можа ва Имом Аҳмад ривоят қилган).

Борлиқда юз бераётган ҳодисалар, инсон ҳаётидаги ўзгаришлар юлдузлар алмашуви сабабли эмас, балки Аллоҳнинг бандаларига бўлган илми, ҳикматига кўра бўлади. Журнал ва газеталарда чоп этилаётган мунажжимлар башоратига мурожаат қилиб, унга ишониш кишининг имонига путур етказиб қўйиши мумкин.

***Islom.uz* портали таҳририяти**